

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 12, 2019

Nummer 12, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:441](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:474](#) 02-04-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:485](#) 02-04-2019

RECHTSPRAAK

Gebruik van voor de Parlementaire Enquêtecommissie Woningcorporaties (PECW) onder ede afgelegde verklaringen voor het bewijs van meined.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de door de verdachte voor de Parlementaire Enquêtecommissie Woningcorporaties (verder: PECW) onder ede afgelegde verklaring in strijd met artikel 6 EVRM voor het bewijs ter zake van de onder 6 ten laste gelegde meined heeft gebezigd.

Het gaat in deze zaak om een verdachte ten aanzien van wie is bewezen verklaard dat hij ten overstaan van de PECW in het verband van een parlementaire enquête opzettelijk onder ede een valse verklaring heeft afgelegd. De voor een dergelijke enquête geldende procedure is voorzien in de Wet op de parlementaire enquête 2008 (WPE). Op grond van deze wet zijn getuigen verplicht te voldoen aan een oproeping van een parlementaire enquêtecommissie en zijn zij verplicht op gestelde vragen te antwoorden. Een parlementaire enquêtecommissie kan getuigen onder ede horen. Het niet verschijnen of het weigeren te antwoorden op door een parlementaire enquêtecommissie gestelde vragen kan leiden tot strafvervolging van de desbetreffende getuige op de voet van artikel 192 Sr. Het opzettelijk onder ede afleggen van een valse verklaring door de getuige – meined – is strafbaar op grond van artikel 207 Sr.

In de WPE is niet voorzien in een verschoningsrecht voor een getuige die zich door de beantwoording van een vraag ten overstaan van een parlementaire enquêtecommissie blootstelt aan een strafrechtelijke vervolging. In artikel 30 en 32 WPE is echter bepaald dat verklaringen die zijn afgelegd op vordering van de parlementaire enquêtecommissie, niet als bewijs worden gebruikt in onder meer een strafrechtelijke procedure, een en ander behoudens onder meer gevallen van meined. Voorts houdt artikel 31 WPE in dat, behoudens schriftelijke toestemming en behoudens onder meer gevallen van meined, geen informatie wordt verstrekt aan andere personen of organen ten behoeve van onder meer een strafrechtelijke procedure.

In het geval dat een getuige verplicht een verklaring heeft afgelegd tegenover een parlementaire enquêtecommissie, terwijl die getuige nadien als verdachte voor de strafrechter

terechtstaat, staat artikel 30 WPE in de weg aan het gebruik van die verklaring als bewijs in de strafzaak met betrekking tot het feit of de feiten waarop die verklaring betrekking heeft. Op die wijze wordt, naar ook in de onder 2.3.2 vermelde wetsgeschiedenis naar voren komt, gewaarborgd dat de verdachte niet wordt veroordeeld op grond van de door hem verplicht tegenover een parlementaire enquêtecommissie afgelegde verklaring omtrent zijn betrokkenheid bij enig strafbaar feit.

Blijkens zijn onder 2.2.2 weergegeven overwegingen heeft het hof de door de verdachte ten overstaan van de PECW afgelegde verklaring in de onderhavige strafzaak enkel gebezigd tot het bewijs van meened. Anders dan het middel betoogt, staat artikel 6 EVRM niet in de weg aan het gebruik van deze verklaring voor het bewijs van dat feit. Artikel 6 EVRM strekt namelijk niet tot bescherming van een verdachte die als getuige tegenover een parlementaire enquêtecommissie opzettelijk in strijd met de waarheid een verklaring heeft afgelegd en daarmee een strafbaar feit heeft gepleegd (vgl. HR 8 juli 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF5456 en EHRM 23 maart 2006, 38258/03, ECLI:CE:ECHR:2006:0323DEC003825803 (*Van Vondel/Nederland*)). Daaraan doet niet af de omstandigheid dat jegens de verdachte ten tijde van het afleggen van zijn verklaring tegenover de parlementaire enquêtecommissie kennelijk reeds een verdenking ter zake van – kort gezegd – het in dienstbetrekking aannemen van giften bestond. Ook in die situatie gelden de waarborgen van artikel 30-32 WPE in relatie tot het gebruik van die verklaring ten behoeve van strafvervolgning met betrekking tot het feit of de feiten waarop die verklaring betrekking heeft.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:441

Zaaknummer: 17/06081

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, M.J. Borgers, M.T. Boerlage en A.E.M. Boerlage

Advocaten: W.J. Knoops

Wetsartikelen: 207 Sr, 30-32 WPE en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Verborgen en/of verhullen wie de rechthebbende(n) was/waren van uit enig misdrijf afkomstige geldbedragen.

Het middel keert zich tegen de bewezenverklaring onder 1, voor zover is bewezen verklaard dat de verdachte en zijn mededader meermalen hebben ‘verborg en/of verhuuld wie de rechthebbende(n) was/waren’ van uit enig misdrijf afkomstige geldbedragen als bedoeld in artikel 420bis lid 1 en onder a Sr.

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof onder meer het volgende vastgesteld. De verdachte en zijn mededader [betrokkene 15] hebben in de ten laste gelegde periode herhaaldelijk contante, uit misdrijf afkomstige, geldbedragen van in totaal ruim 4,5 miljoen euro van ‘de groep [betrokkene 3] / [betrokkene 2] / [betrokkene 1]’ ontvangen. De verdachte en zijn mededader hebben die geldbedragen telkens vervoerd naar en vervolgens bewaard in een kluis in een woning aan het [a-straat 1] in Rotterdam. Die woning werd gedurende de ten laste gelegde periode ondershands gehuurd door de verdachte, maar volgens de gemeentelijke basisadministratie waren andere personen ingeschreven op dat adres. Na de inbeslagname heeft niemand zich als rechthebbende op het geld gemeld bij de justitiële autoriteiten.

Het oordeel van het hof dat de verdachte en zijn mededader door de vorenomschreven wijze van bewaren van de geldbedragen hebben ‘verborg en/of verhuuld’ wie de rechthebbende op die geldbedragen was, geeft, gelet op wat onder 3.3 is vooropgesteld, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 21 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze twintig maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:474

Zaaknummer: 17/00331

Rechters: J. de Hullu, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: F. Visser

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Uit de gebezigde bewijsmiddelen kan niet worden afgeleid dat ‘geen ander rijbewijs voor het besturen van een motorrijtuig van de betrokken categorie of categorieën was afgegeven’.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd.

Het middel slaagt op de in de conclusie van de plaatsvervangend advocaat-generaal onder 4 tot en met 7 vermelde gronden.

‘6. Het middel klaagt in het bijzonder dat het hof heeft bewezen verklaard (i) dat de verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard en (ii) dat na de ongeldigverklaring van zijn rijbewijs aan de verdachte geen ander rijbewijs voor het besturen van een motorrijtuig van de betrokken categorie was afgegeven.

7. Allereerst bespreek ik de tweede klacht. Het hof heeft bewezen verklaard dat aan de verdachte na de ongeldigverklaring van zijn rijbewijs “geen ander rijbewijs voor het besturen van een motorrijtuig van de betrokken categorie of categorieën was afgegeven”. Dit onderdeel kan inderdaad niet uit de gebruikte bewijsmiddelen worden afgeleid. Met name kan dit niet zonder meer worden afgeleid uit de door het hof voor het bewijs gebruikte verklaring van de verdachte dat hij zijn (eerder door hem ingeleverde) rijbewijs van het CBR heeft teruggekregen. Deze klacht acht ik daarmee gegrond en deze gegrondheid moet tot cassatie leiden.

8. Daarmee behoeft het middel voor het overige geen bespreking meer. Voor de verdere afdoening van de zaak wijs ik er ten overvloede op dat het inmiddels bestendige rechtspraak van de Hoge Raad is, dat de wetenschap dat het vereiste rijbewijs ongeldig is verklaard, niet zonder meer kan worden gebaseerd op het feit dat de verdachte eerder onherroepelijk is veroordeeld wegens – kort gezegd – autorijden terwijl het daarvoor vereiste rijbewijs ongeldig is verklaard. Ook aan de wetenschap van een dergelijke onherroepelijke veroordeling kan niet zonder meer de wetenschap worden verbonden van de feiten ter zake waarvan de verdachte onherroepelijk is veroordeeld, ook niet indien de verdachte de straf heeft ondergaan.

Het middel is terecht voorgesteld.'

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-04-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:485

Zaaknummer: 18/00848

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 9.2 WvW 1994